

Toimintasuunnitelma

Riipasta Ruoriin-hankkeen kuukausikohtainen suunnitelma

1. kk / Elokuu 2024 / Hankkeen käynnistäminen

- Hankkeen projektipäällikkö aloittaa työt
- Projektiasiantuntijan rekrytointi ja haastattelut
- Projektiasiantuntijan rekrytointi
- Tarvittavien työvälineiden ja materiaalien hankinta
- Tilojen käytöstä sopiminen yhteistyökumppaneiden kanssa
- Hankkeen työntekijöiden perehdyttäminen Toimiva ry:n toimintaan ja työkuulttuuriin
- Jatketaan alkanutta yhteistyötä hankkeen yhteistyökumppaneiden kanssa, sidosryhmien sitouttaminen, yhteistyöstä sopiminen
- Kartoitetaan ja kontaktoidaan lisää yhteistyökumppaneita
- Toimintasuunnitelman aloittaminen
- Sovitaan hanke-infot alueellisesti, oppilaitosyhteistyö
- Vahvistetaan ryhmän lisäksi muita kohderyhmiä (esim. vanhemmat, joiden lapsilla päihdekokeiluja)
- Viestintämateriaalit; somekanavien luominen
- Hankkeen internetsivujen luominen
- Budjetointi

2.kk / Syyskuu 2024

- Materiaalihankinnat ryhmiin
- Projektityöntekijä aloittaa työt, hankkeeseen ja työtehtäviin perehdytys
- Perehdyttämistä, työntekijöiden yhteinen kalenterointi loppuvuodelle
- Projektipäällikön ja projektityöntekijän yhteiset suunnittelupäivät (ryhmien suunnittelu, toteutustavat, aikataulut jne.), ryhmien sisällön suunnittelu ja materiaalin kokoaminen
- Alkukartoituksen sisältö ja sovitut toimintamallit ryhmän aloitusvaiheessa

- Tosu:n viimeistely & läpikäyminen yhteisesti
- Sovitaan Hanke-infoja ja tiedotustilaisuuksia alueellisesti
- Jatketaan nettisivujen tekemistä, tarkistuttaminen ja yhteistyö kollegoiden kanssa
- Aktiivinen viestintä ja ryhmätoiminnasta tiedottaminen
- Sidosryhmät ja verkostotyö, ohjausryhmän kokoaminen

3.kk / Lokakuu 2024

- 1. ryhmä aloittaa (non-stop-periaatteella, ryhmään voi liittyä vielä ensimmäisten kuukauden aikana)
- Hankkeen ryhmätoimintaan rekrytointi, nuorten alkuhaastattelut
- Ryhmien sisältöjen suunnittelu, ryhmäläisten toiveet
- Paikan päällä-tapaamispaikkojen sopiminen ja aikataulutus
- Infot oppilaitoksille alkavat
- Hankkeen tavoite- ja tulostavoitteiden valinta

4.kk / Marraskuu 2024

- 1. ryhmä jatkuu, mukaan otetaan vielä uusia osallistujia
- Jatketaan verkostoyhteistyötä
- Ensimmäinen hankkeen ohjausryhmän kokoontuminen ja jatkotapaamisten sopiminen
- Ryhmätoiminta, ryhmien sisältöjä ja osallistujamäärää tarkistetaan
- Infot ja tiedottaminen jatkuvat
- Viestintä, sosiaalinen media

5.kk / Joulukuu 2024

- 1. ryhmä jatkuu
- Verkostoyhteistyö, verkostojen vinkit / toiveet / ehdotukset
- Ryhmätoiminta, ensimmäisen ryhmän ryhmäläisten välipalaute (3.kk)
- Infot
- Viestintä, some
- Joulutauko, valmistelut ensi vuoden alkuun

6.kk / Tammikuu 2025

- 1. ryhmä jatkuu, kartoitetaan ryhmäläisten jatkopolkuja / tavoitekatsaus
- 2. ryhmä käynnistyy
- Vertaisohjaajien kouluttaminen
- Infot oppilaitoksille jatkuvat (uusien ryhmien aloitus)
- Viestintä, some
- Oppilaitosyhteistyön ja lukuvuoden teemojen vahvistaminen alkavalla vuodelle
- Alueelliseen EPT-verkostoon ilmoittautuminen

Vuosi 2025

- Hankkeen ryhmätoiminta: käynnissä 4 ryhmää / vuosi
- Jatkoryhmätoiminta käynnissä
- Ohjausryhmätapaamiset 2 kertaa / vuosi
- Hankkeen jatkosuunnitelmien selkiyttäminen
- Hankkeen tuloksista raportointi rahoittajalle sekä omaan käyttöön (jatkotyöstäminen)

Vuosi 2026

- Hankkeen ryhmätoiminta: käynnissä 4 ryhmää / vuosi
- Jatkoryhmätoiminta käynnissä
- Ohjausryhmätapaamiset 2 kertaa / vuosi
- Hankkeen tuloksista raportointi rahoittajalle sekä omaan käyttöön
- Hankkeen tulevaisuuden näkymä / jatkosuunnitelma: hankkeesta pysyvää toimintaa, mahdollinen jatkohankeideointi ja mahdollinen toimeenpano
- Hankkeen jatkosuunnitelman toimeenpaneminen

Riipasta Ruoriin-hanke

Hankkeen kohderyhmänä ovat 18-29 -vuotiaat Pohjois-Savon hyvinvointialueella asuvat nuoret. Hankkeessa tavoitetaan paikallisia nuoria, joilla on jo olemassa olevaa riippuvuuskäyttäytymistä tai he ovat vaarassa riippuvuusoireilun etenemiseen elämässään. Pääpaino on päihderiippuvuudessa, mutta myös nikotiini-, rahapeli-, digipeli- ja someriippuvuuksia käsitellään. Riippuvuutta lähestytään monimuotoisena ilmiönä. Myös neuroepätyypillisuus ja sen yhteys riippuvuuksien syntymiseen huomioidaan hankkeessa. Tutkimuksista tiedetään neuropsykiatristen häiriöiden lisäävän riskiä riippuvuuskäyttäytymiselle.

Hankkeen tavoitteena on ryhmätoiminnan kautta parantaa nuorten hyvinvointia ja toimintakykyä sekä mahdollistaa riippuvuuksista irtaantuminen ja ehkäistä niiden syntymistä. Tätä kautta hanke edistää myös nuorten työ- ja toimintakykyä, opiskelunvalmiuksia sekä arjen hallintaa.

Hanke toteuttaa ammatillisesti ohjattuja nuorten vertaisryhmiä, jotka toimivat pääsääntöisesti verkossa. Alueelliset paikan päällä tapaamiset ryhmän kanssa järjestetään noin kerran kuukaudessa. Ryhmät sisältävät viikoittaisen videotapaamisen hankkeen asiantuntijan / asiantuntijoiden ohjaamina. Yhden videotapaamisen kesto on noin 1,5 tuntia. Hankkeen ryhmätoiminnan koko on 6-10 henkilöä / ryhmä. Yhteistyökumppaneiden tarjoamat tilat sekä vuokratilat toimivat alueen paikallisina tapaamispaikkoina. Ennen ryhmään osallistumista jokaisen nuoren kanssa tehdään alkukartoitustapaaminen, jotta voidaan varmistua ryhmän soveltuvuudesta nuorelle sekä tarkastella nuoren nykyistä elämäntilannetta, tavoitteita ja ryhmän jälkeisiä mahdollisia muutoksia osallistujan elämässä.

Ryhmä kestää kuusi kuukautta ja ryhmiä toteutetaan 4 ryhmää vuosittain. Eripituisia ryhmiä voidaan pilotoida hankkeen aikana kohderyhmän tarpeen ja tilanteen mukaan. Ryhmätoimintoja suunniteltaessa otetaan huomioon eri muutosvaiheissa olevat nuoret. Tarvittaessa ryhmiä eriytetään eri kohderyhmille. Esimerkiksi korvaushoidossa oleville nuorille voidaan räätälöidä oma ryhmänsä.

Ryhmän aikana tai sen jälkeen nuoren on mahdollista hakeutua Toimiva ry:n vertaisohjaajakoulutukseen ja toimia vertaisohjaajana hankkeen tarjoamassa jatkoryhmätoiminnassa. Jatkoryhmätoiminta käynnistetään, kun halukkaita nuoria on riittävä määrä (minimimäärä 5 henkilöä) sen aloittamiseksi. Koulutetut vertaistukiohjaajat vetävät jatkoryhmiä ja hanke tarjoaa heille tukea tehtäväänsä. Hanke vastaa jatkoryhmätoiminnan sisällöistä ja toteutuksesta.

Nuorilla on myös mahdollisuus olla kevennetysti yhteydessä niin sanottuna jatkoseurantana ryhmän päättymisen jälkeen hankkeen työntekijöihin. Tämä voi tapahtua esim. kerran kuukaudessa kuulumissoitolla. Jokaisen ryhmäläisen kohdalla jatkopolkua ja -tukea mietitään yksilöllisesti ennen ryhmän päättymistä.

Hankkeen ryhmätoimintojen piirissä olevan nuoren elämäntilanteen kriisiytyessä tai akuutin huolen herätessä on mahdollista järjestää myös yksilökeskusteluja hankkeen työntekijän kanssa. Näistä sovitaan yksilöllisesti tarpeen mukaan eivätkä ne ole hankkeen ensisijainen tuotettava palvelu.

Ryhmiä sisällöt ja teemoittelu pohjautuvat toipumisorientaation sekä dialogisen ohjausmenetelmän viitekehykseen. Ryhmät pitävät sisällään: tunne- ja tietoisuustaitojen opettelua, tunnistamista ja harjoittelua, taideterapeuttisia sekä HOT- (Hyväksymis- ja omistautumisterapia)-menetelmiä. Kaikessa toiminnassa on mukana traumainformoitu työote. Neuropsykiatriset erityispiirteet huomioidaan ja niiden yhteyksistä riippuvuuksiin tuodaan esille. Ryhmien kautta nuori voi harjoitella uusia tunnesäätely-, rentoutumis- ja vuorovaikutusmenetelmiä.

Ryhmiä tarkempi sisältö määräytyy ja tarkentuu osallistujien mukaan. Projektipäällikkö on koulutettu DiaSek®:in Dialoginen ohjausmenetelmän käyttöön. Diasek® Dialoginen ohjausmenetelmä on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen työkalu, joka sopii erityisesti moniongelmaisten asiakkaiden ongelmakentän ja toimijuuden hahmottamiseen. Dialoginen ohjausmenetelmä mahdollistaa aidon asiakaslähtöisen kohtaamisen. Tämän vuoksi ryhmien teemoittelu tarkentuu ja muokkautuu sen osallistujien mukaan, jolloin toiminnasta tulee myös ryhmän itsensä määrittelemää. Tämä edesauttaa nuorten osallisuutta, ryhmiin sitoutumista sekä aktiivista toimijuutta sekä kansalaistoimintaa. Yhtenä hankkeen mittarina on nuoren palaaminen/siirtyminen työ- tai opiskeluelämään tai työ- tai opiskeluvaihtoehtoja edistävään palveluun.

Toimiva ry:llä on vankka kokemus päihde- ja muista riippuvuuksista kärsivien ryhmätoiminnan järjestämisestä verkossa ja hybridimallisesti. Toiminta on ollut tuloksellista ja kohderyhmän tarpeet huomioivaa. Tätä osaamista, materiaaleja sekä verkkoalustoja tullaan hyödyntämään myös Riipasta ruoriin -hankkeessa.

Kohderyhmän tavoittaminen

Hankkeen kohderyhmän tavoittaminen on keskeinen asia hankkeen onnistumisessa. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa kohderyhmän tavoittamiseksi. Yhteistyökumppanit tarjoavat mahdollisuuden hankkeen tiedottamisen ja aiheesta kouluttamiseen. Koulutuksia ja infoja suunnataan nuorten kanssa työskenteleville sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusalalla ammattilaisille. Pohjois-Savon hyvinvointialue järjestää erilaisia tilaisuuksia, joissa voi kattavasti tavoittaa ammattilaiskohderyhmää. Aikaisempi yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on osoittanut erilaiset hyvinvointialueen järjestämät webinaarit tehokkaiksi tavoiksi tavoittaa ammattilaiskohderyhmää. FinFamin kanssa tehtävä yhteistyö puolestaan mahdollistaa päihteitä käyttävien nuorten vanhempien tavoittamisen. Samoin hankkeessa tavoitetaan vanhempia, joiden lapsilla on ollut päihdekokeiluja. Vanhemmat voivat ohjata päihteillä oireilevia nuoria ryhmätoimintaan.

Nuoria tavoitetaan suoraan oppilaitosinfojen kautta sekä laajojen viestintä- ja markkinointikeinojen avulla. Some- ja muu digitaalinen viestintä tulee olemaan tärkeässä roolissa nuorten tavoittamisessa.

Hankkeen tulokset ja vaikuttavuus

1. Hankkeen tavoitteena on ryhmätoiminnan kautta parantaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen nuorten hyvinvointia ja toimintakykyä sekä mahdollistaa riippuvuuksista irtaantuminen ja ehkäistä niiden syntymistä.
2. Hanke lisää koulutuksen ja viestinnän keinoin tietoisuutta riippuvuuksista (erityisesti päihderiippuvuudesta), varhaisesta tunnistamisesta, puheeksiotosta, saatavilla olevasta avusta ja Riipasta ruoriin -hankkeen ryhmätoiminnasta. Tätä kautta yhä useampi riippuvuudesta kärsivä Pohjois-Savon hyvinvointialueen nuori pääsee ajoissa avun piiriin.

Tavoitteen 1 toteutumista seurataan alku-, väli- ja loppukyselyillä ryhmän aikana. Hyvinvointia mitataan Positiivinen mielenterveys –mittarin kautta. Positiivinen mielenterveys –mittari on helppokäyttöinen, validoitu ja THL:n suosittelu mittari. Riippuvuuskäyttäytymistä mitataan nuorille sovelletuilla Audit ja Dudit –kyselyillä (Päihdelinkki, A-klinikkasäätiö). Yhtenä mittarina on nuorten palaaminen/siirtyminen työ- tai opiskeluelämään. Tavoitteena on, että hankkeen ryhmätoimintaan osallistuneista nuorista vähintään 20 % palaisi työn tai opiskelun pariin tai

työ- tai opiskeluvälmiuksia edistävään palveluun. Tätä mittaria seurataan alkukartoituksen, välitavoitteiden ja ryhmän päättymisen jälkeen. Toimiva ry:llä on kokemusta vastaavista hankkeista ja niistä saadut tulokset ovat positiivisia. Esimerkiksi Muutosta Ilmassa –hankkeessa opiskelu- ja työelämään siirtyi 25 % osallistujista.

Tavoitteen 2 toteutumista mitataan koulutuspalautteilla. Koulutusten ja webinaarien lukumäärää ja osallistujamäärää seurataan. Hankkeen sosiaalisen median ja verkkosivujen kävijämääriä seurataan. Some- ym. julkaisujen kattavuus (kuinka monta ihmistä on tavoitettu) seurataan. Mediassa annettujen haastattelujen, kirjoitusten ja blogitekstien lukumäärää ja kattavuutta seurataan.

Hankkeelle perustetaan ohjausryhmä, joka koostuu hankkeen sidosryhmistä ja yhteistyökumppaneista. Ohjausryhmässä on edustus Pohjois-Savon hyvinvointialueelta. Ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.

Hankkeen jatkosuunnitelmat

Hanke on pilotti ja siinä kehitetään matalankynnyksen hybridimallista ryhmätoimintamallia Pohjois-Savon hyvinvointialueen nuorille riippuvuuksien ennaltaehkäisyyn/irtaantumiseen ja hyvinvoinnin lisäämiseen. Mikäli hankkeen tulokset ovat hyvät, se voidaan esimerkiksi jalkauttaa yhteistyössä osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen palveluja. Myös jatkohanke on yksi mahdollinen toimintamuoto. Hankkeen jatkosuunnitelmia tarkennetaan hankkeen edetessä yhdessä ohjausryhmän ja hankkeen sidosryhmien kanssa.

Hankkeen työntekijöiden toimenkuvat

Projektipäällikkö 80 % työaika

- talouden seuranta ja raportointi
- toiminnan suunnittelu ja johtaminen
- hankkeen esihenkilötyö
- vastuu yhteistyö- ja sidosryhmätyöskentelystä
- tuloksellisuus- ja vaikuttavuusraportointi
- muu rahoittajaraportointi sekä -yhteistyö
- ryhmien ohjaaminen
- ryhmien suunnittelu
- ohjausryhmätyöskentelystä vastaaminen
- koulutusmateriaalin tekeminen ja kouluttaminen
- projektiasiantuntijan rekrytointi ja perehdyttäminen
- viestinnästä vastaaminen ja toteuttaminen yhdessä projektiasiantuntijan kanssa

Projektiasiantuntija 100 % työaika

- ryhmien sisällön suunnittelu ja kehittäminen yhdessä projektipäällikön kanssa
- ryhmien ohjaaminen, suunnittelu ja ryhmien toiminnan kehittäminen
- ryhmiiin osallistujien haastattelu ja kelpoisuuden varmistaminen
- sidosryhmäyhteistyö
- materiaalien tuottaminen
- työryhmiin osallistuminen
- jatkoryhmän/vertaistukiryhmän toiminnasta vastaaminen
- koulutettujen vertaistukiohjaajien tukeminen
- some- ja verkkoviestinnän toteutus ja suunnittelu yhdessä projektipäällikön kanssa
- kouluttaminen ja koulutusmateriaalien tuottaminen ja kehittäminen